

RS AU § 116 Medborgarförslag - Nya små kalkbrott i socknarna kan bli till vattenreservoarer

Ärendenummer: RS 2025/1223

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Medborgarförslaget avslås.

Sammanfattning

Ett medborgarförslag inkom 2025-05-08 till regionfullmäktige vari föreslås att ett flertal mindre kalkbrott anläggs i stället för stora kalkbrott. Vidare föreslås att dessa, efter avslutad brytning, vattenfylls genom tillförsel från närliggande vattendrag och därefter nyttjas som vattenreservoarer och badplatser samt får utgöra spännande inslag i landskapet. Förslagsställaren framhåller att större kalkbrott medför betydande påverkan på Gotlands landskap samt att befintliga bevattningsdammar är arealkrävande i förhållande till volym, saknar funktion som dricksvattenresurs och i begränsad utsträckning bidrar till landskapsbildens kvaliteter.

Medborgarförslaget remitterades den 26 juni 2025 av regionstyrelsen till tekniska nämnden för yttrande samt förslag till fortsatt handläggning. Tekniska nämnden har 2025-10-22 beslutat om besvarande av remissen och föreslagit att medborgarförslaget ska avslås. Nämnden motiverar beslutet med följande bedömning.

Teknikförvaltningen bedriver inga kalkbrott och har ingen möjlighet att påverka hur dessa förläggs då placering avgörs av om det finns kalksten värd att bryta. Frågan om kalkbrottens beskaffenhet och geografiska placering avgörs av den aktuella företagarens affärsmässiga ställningstaganden och huruvida de samspelar med den tillståndsgivning som avgörs av gällande lagstiftning.

Bedömning

Region Gotland saknar rådighet över såväl lokaliseringen av framtida kalktäkter som deras utformning i fråga om exempelvis storlek, volym och andra relevanta parametrar. För en potentiell verksamhetsutövare är täktens placering i huvudsak beroende av förekomsten av brytvärd råvara, i kombination med ett flertal ytterligare faktorer och avvägningar, såsom tillgång till mark samt krav enligt miljöprövning och tillämplig lagstiftning. Regionstyrelseförvaltningen instämmer i tekniska nämndens bedömning att medborgarförslaget ska avslås.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag daterat 2025-05-08

Tekniska nämnden 2025-10-22, § 198

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-03-23